movares smart urban engineering

Tenniscentrum Copijnlaan 45 te Groenekan

Rapport vervolgonderzoeken flora en fauna

Status: Vrijgegeven | Datum: 13-10-2025 | Kenmerk: MEM-25010707

Colofon

Opdrachtgever	Lisman en Lisman B.V. Postbus 143 3700 AC Zeist
Datum	13-10-2025
Projectnummer	P08087
Ondertekenaar	Maarten van Emmerik maarten.van.emmerik@movares.nl
Projectteam	RBo, KPe, MvE
Bron kaft	RdM
Review	LBo
Kenmerk	MEM-25010707

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel 4

2 Planbeschrijving 5

2.1 Huidige situatie 5
2.2 Toekomstige situatie 5

3 Werkwijze 7

3.1 Huismussen 7
3.2 Gierzwaluwen 8
3.3 Vleermuizen 9
3.4 Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter 12
3.5 Eekhoorn 12
3.6 Haas en konijn 12

4 Resultaten 14

4.1 Huismussen 14
4.1.1 Nestlocaties 14
4.1.2 Leefgebied 14
4.1.3 Omgevingscheck 14
4.2 Gierzwaluwen 15
4.2.1 Nestlocaties 15
4.2.2 Omgevingscheck 15
4.3 Vleermuizen 15
4.3.1 Verblijfplaatsen 15
4.3.2 Foeragerende vleermuizen 15
4.3.3 Vliegroutes 15
4.4 Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter 15
4.5 Eekhoorn 15
4.6 Konijn en haas 15
4.7 Overige soorten 15

5 Effectenbeoordeling en toetsing 16

5.1 Huismussen 16
5.2 Gierzwaluwen 16
5.3 Vleermuizen 16
5.4 Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter 16
5.5 Eekhoorn 16
5.6 Konijn en haas 16
5.7 Overige soorten 16

6 Conclusie 17

7 Bronnen 18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om woningen op de locatie van het tenniscentrum aan de Copijnlaan 43 en 45 te Groenekan te ontwikkelen. Middels een verkennend natuurwaardenonderzoek (quickscan), uitgevoerd door Movares I BRO Adviseurs B.V. [1], is vastgesteld dat de bedrijfswoningen en de bebouwing van het tenniscentrum binnen het plangebied geschikte nest- en verblijfplaatsen bevatten voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Daarnaast is vastgesteld dat het opgaand groen binnen het plangebied potentieel leefgebied biedt voor kleine marterachtigen, boommarter, steenmarter, eekhoorn, konijn en haas. Naar aanleiding hiervan is voor deze soorten onderzoek uitgevoerd in het seizoen van 2025, om nesten, verblijfplaatsen en leefgebied van deze soorten vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten. In dit rapport worden de resultaten van dit nader onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er nestplaatsen van de huismus aanwezig in de betreffende bebouwing?
- Zijn er nestplaatsen van de gierzwaluw aanwezig in de betreffende bebouwing?
- Zo ja, hoeveel nestplaatsen van huismus en gierzwaluw betreft het hier?
- Zijn er verblijfsfuncties van vleermuizen aanwezig in de betreffende bebouwing?
- Zo ja, welke soort, aantal en verblijffunctie m.b.t. vleermuizen betreft het hier?
- Zijn er verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied van kleine marterachtigen, boommarter, steenmarter, eekhoorn, konijn en haas aanwezig binnen het plangebied?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nest- en/of verblijfplaatsen of leefgebied?
- Leiden de werkzaamheden tot vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteiten uit de Omgevingswet en is een vergunningsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nest- en verblijfplaats en/of essentieel leefgebied komt te vervallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve van een vergunningsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die de bebouwing en het opgaand groen binnen het plangebied heeft voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een vergunningsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een vergunningstraject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

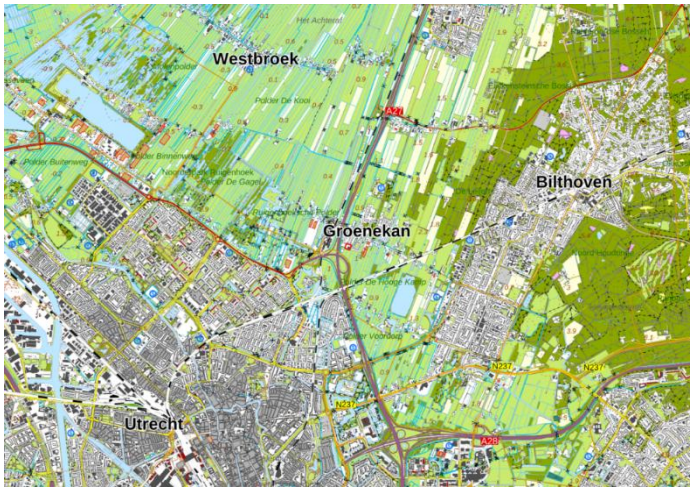
[1] Movares I BRO Adviseurs B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, laatst aangevuld 11 februari 2021). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de zuidrand van Groenekan. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied, gelegen aan de Copijnlaan 43 bestaat momenteel uit een tenniscentrum met 4 buitenbanen en een overdekte tennishal met 2 binnenbanen met aangelegen kantine. In de kelder van het tenniscentrum bevinden zich twee kegelbanen. Binnen het plangebied bevindt zich ook een bedrijfswoning, gelegen aan de Copijnlaan 45. Langs de noord- en oostrand van het plangebied bevinden zich ongeveer 30 parkeervakken. Aan de westzijde van het plangebied grenzen 2 woningen aan de Copijnlaan. In het zuiden van het plangebied bevindt zich momenteel landbouwgrond, met daarop voornamelijk grasland en enkele bomen. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

2.2 Toekomstige situatie

Het huidige tenniscentrum, met de naastgelegen bedrijfswoning zal worden gesloopt en worden hervormt tot woningbouw. Hierbij zal het opgaand groen ook worden verwijderd. Figuur 3 geeft een beeld van de toekomstige situatie.

Figuur 3: Toekomstige situatie plangebied

Figuur 4:Zuidoosten van het plangebied

Figuur 5: Tennisbaan in het noorden van het plangebied

Figuur 1: Voorzijde woning noordwesten van het plangebied

Figuur 7: Parkeerplekken oosten van het plangebied

Figuur 8: Struweel ten zuiden van het plangebied

Figuur 9: Tennisbanen ten zuidwesten van het plangebied

3 Werkwijze

3.1 Huismussen

Ten aanzien van de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei 2025 twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtenduren tussen 8.00 uur en 12.00 uur. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor huismussen. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de huismus (BIJ12, versie 2.1 februari 2023).

De afwezigheid van broedende huismussen kan voldoende aannemelijk worden gemaakt als er gedurende minimaal 1 uur geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest- of rustplaats tijdens:

- twee gerichte veldbezoeken in de optimale periode 1 april tot en met 15 mei; of
- drie gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni waarvan minimaal één bezoek in de optimale periode heeft plaatsgevonden.

De inventarisatie moet bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- gunstige weersomstandigheden (geen regen, geen kou en/of een maximale windsterkte van windkracht 4 (afhankelijk van lokale omstandigheden), of te hoge temperaturen);
- op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied);
- op geschikte momenten op de dag wanneer de meeste activiteit is waar te nemen: vaak zijn dit enkele uren na zonsopkomst wanneer de temperatuur is opgelopen (de huismus wordt dan actief aangezien het een warmteminnende soort is; er is daardoor sprake van een piek in de ochtend) en de laatste uren voor zonsondergang; en
- met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Tabel 1: Bezoeken i.v.m. huismusinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Weer	Temperatuur
02-04-2025	Nestlocaties huismus	08.30 – 10.00	Wind gemiddeld 3 Bft Helder Geen neerslag	10°C
06-05-2025	Nestlocaties huismus	09.00 – 10.30	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	12°C

3.2 Gierzwaluwen

Voor de gierzwaluw zijn in de periode van juni tot half juli 2025 drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. Tabel 2 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor gierzwaluwen. De veldbezoeken zijn gedurende de avondschemering voor zonsondergang uitgevoerd. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, versie 2.0 juli 2023).

De gierzwaluw is een trekvogel die pas vanaf eind april in Nederland terugkeert vanuit Afrikaanse wintergronden. Kolonies zijn snel herkenbaar doordat de vogels geregeld bij de nesten zwermen en roepen. Deze waarnemingen zijn echter indicatief. Het vaststellen van een broedgeval geschiedt door het waarnemen van een in- of uitvliegende vogel.

De afwezigheid van broedende gierzwaluwen kan voldoende aannemelijk gemaakt worden als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:

- minimaal 3 inventarisatiemomenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen uitgevoerd in de periode 1 juni – 15 juli;
- waarvan minimaal 1 inventarisatie voor 1 juli en minimaal 1 inventarisatie na 1 juli wordt uitgevoerd;
- tussen 1,5 uur voor zonsondergang tot 0,5 uur na zonsondergang;
- tijdens goede (droge) weersomstandigheden.

Tabel 2: Bezoeken i.v.m. Gierzwaluwinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/onder	Weer	Temperatuur
03-06-2025	Nestlocaties gierzwaluw	20.20 – 22.25	21.53	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	15°C
13-06-2025	Nestlocaties gierzwaluw	20.30 – 22.35	22.01	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	23°C
03-07-2025	Nestlocaties gierzwaluw	20.30 – 22.35	22.02	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	16°C

3.3 Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode 15 mei tot en met 30 september 2025 in totaal zeven aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Dit betreft de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van een onderzoeksgebied gebruik kunnen maken. Gedurende de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltsende mannetjes. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven en paarverblijfplaatsen mag zekerheidshalve aangenomen worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden, zolang de temperatuur niet te laag wordt (vorst).

De laatvlieger heeft als enige soort geen standaard invliegtijd. Het zwermgedrag is bij deze soort ook korter en kan al plaatsvinden vanaf 1 á 2 uur na het uitvliegmoment. In de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben twee gerichte avondrondes (tot circa 2 uur na zonsondergang) plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomer- en kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger. Hiervan dient er één avondronde in juni plaats te vinden. Daarnaast heeft er in de periode mei – juli tevens een ochtendronde (vanaf circa 2 uur voor zonsopkomst) plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze bezoeken zijn uitgevoerd met 3 onderzoekers per veldbezoek, om minimaal 75% van de bebouwing te kunnen overzien.

Vervolgens hebben in de periode 15 augustus tot en met 30 september twee avondrondes, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van de functie paarverblijfplaats. Omdat de vleermuizen bij deze bezoeken gedurende langere tijd baltsend rond hun paarverblijfplaats aanwezig zijn kunnen deze bezoeken door één onderzoeker per veldbezoek worden uitgevoerd.

Het plangebied valt binnen de omtrek van een bekende kraamgroep van meervleermuis. Om een kraamverblijf aan te tonen dan wel uit te sluiten zijn er 2 onderzoeksronden tussen 15 mei en 25 juni uitgevoerd. Deze onderzoekronden vonden 3 uur voor zonsopkomst plaats en duurde minimaal 2 uur met een tussenliggende periode van 15 dagen. Indien een verblijf werd aangetroffen is binnen 3 dagen een uitvliegtelling uitgevoerd. Een aanwezigheid op elke locatie binnen het plangebied met een frequentie van ten minste eens per tien minuten kon worden gerealiseerd met één onderzoeker per veldbezoek. Daarnaast ligt het plangebied tevens binnen de omtrek van een bekend mannen(satelliet)verblijf. Om deze functie binnen de bebouwing aan te tonen dan wel uit te sluiten heeft er minimaal 1 ochtendronde in de periode van 1 juli tot 31 juli plaatsgevonden. De ochtendronde vond 3 uur voor zonsopkomst plaats en duurde minimaal 2 uur.

Ten behoeve van het indiceren van een massawinterverblijfplaats, zijn er 2 ronden na middennacht en tussen 1 augustus en 10 september uitgevoerd. Deze ronden hebben een minimale tussenliggende periode van 10 dagen. Tabel 3 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

De inventarisatiemethode is conform de richtlijnen van het protocol voor vleermuisprotocol 2021 (geactualiseerd voor meervleermuis), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Dit protocol schrijft voor dat de onderzoeksinspanningen afhankelijk zijn van de te verwachten soorten en functies. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode 15 augustus tot en met 30 september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit een verblijfplaats of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batlogger (M2) met opnamemogelijkheid en weergave van sonogrammen. Deze logger zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven. Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De weersomstandigheden voldoen aan de protocollaire eisen voor vleermuisonderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid niet meer dan 3 Beaufort en geen sprake van neerslag (zie tabel 3).

Tabel 3: Bezoeken i.v.m. vleermuisinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/onder	Weer	Temperatuur	Deelgebied
20-05-2025	Vleermuizen ochtend (kraamverblijfplaats meervleermuis)	02.30 – 05.40	05.38	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	13°C	1,2 en 3
03-06-2025	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.48 – 23.55	21.53	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	14°C	2 en 3
13-06-2025	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.58 – 00.00	22.01	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	22°C	1
19-06-2025	Vleermuizen ochtend (kraamverblijfplaats meervleermuis)	02.15 – 05.20	05.18	Wind gemiddeld 1 Bft Helder Geen neerslag	13°C	1, 2 en 3
03-07-2025	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.55 – 00.05	22.02	Wind gemiddeld 1 Bft Helder Geen neerslag	14°C	1, 2 en 3
15-07-2025	Vleermuizen ochtend (zomerverblijfplaats en satelliet verblijfplaats meervleermuis)	02.35 – 05.40	05.37	Wind gemiddeld 3 Bft Bewolkt Motregen	17°C	2 en 3
16-07-2025	Vleermuizen ochtend (zomerverblijfplaats en satelliet verblijfplaats meervleermuis)	02.35 – 05.40	05.38	Wind gemiddeld 3 Bft Bewolkt Motregen	14°C	1
19-08-2025	Vleermuizen (massawinter- en paarverblijf)	00.00 – 02.00	20.53	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	14°C	1, 2 en 3
09-09-2025	Vleermuizen (massawinter- en paarverblijf)	00.00 – 02.00	20.08	Wind gemiddeld 1 Bft Mistig Geen neerslag	14°C	1, 2 en 3

Figuur 10: Deelgebieden t.b.v. vleermuisonderzoek

3.4 Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter

Voor de betreffende marterachtigen bunzing, hermelijn, wezel, boommarter en steenmarter, is in de periode van 2 juni t/m 5 augustus 2025 onderzoek uitgevoerd (tabel 4). De onderzoeksmethode en intensiteit zijn uitgevoerd conform het Kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12, versie 1.1 juli 2024).

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een struikrover met wildcamera en een losse wildcamera. De struikrover en wildcamera zijn op een geschikte locaties tussen het opgaand groen in het westen en zuiden en van het plangebied geplaatst (figuur 11). Hier was de meeste dekking en rust aanwezig. Als lokmiddel voor de struikrover is gebruik gemaakt van een blik sardines. De materialen hebben 8 weken in de actieve periode binnen het plangebied gestaan. Eens per drie weken zijn de materialen tussendoor gecontroleerd op beelden en zijn de batterijen en SD-kaart van de wildcamera's vervangen. Daarnaast zijn de materialen na 4 weken verplaatst binnen het plangebied.

3.5 Eekhoorn

De bovengenoemde onderzoek intensiteit valt ook binnen het aantonen van de eekhoorn binnen het plangebied, waarbij een struikrover en wildcamera is geplaats in de periode van 2 juni t/m 5 augustus (tabel 4). Hierbij is de geplaatste wildcamera gericht op een potentiële nestplaats van de eekhoorn.

3.6 Haas en konijn

Onderzoek naar de haas en konijn is uitgevoerd op 13-06-2025 en 03-07-2025 tijdens de schemer en nacht (tabel 4).

Tijdens het veldbezoek is met behulp van een warmtebeeldcamera gelet op de aanwezigheid van haas en konijn. De waarnemingen betroffen uitsluitend visuele observaties van deze soorten.

Figuur 11: plaatsing wildcamera en struikrover binnen het plangebied. 1; geeft de locatie gedurende de 1e 4 weken aan, 2; geeft de locatie gedurende de 2e 4 weken aan

Tabel 4: Bezoeken i.v.m. marterachtigen, eekhoorn, haas en konijn

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/onder	Weer	Temperatuur
02-06-2025 t/m 05-08-2025	Kleine marterachtigen, boommarter, steenmarter en eekhoorn	-	-	-	-
13-06-2025	Inventarisatie haas en konijn	20.30 – 00.00	22.01	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	23°C
03-07-2025	Inventarisatie haas en konijn	20.30 – 00.05	22.02	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	16°C

4 Resultaten

4.1 Huismussen

4.1.1 Nestlocaties

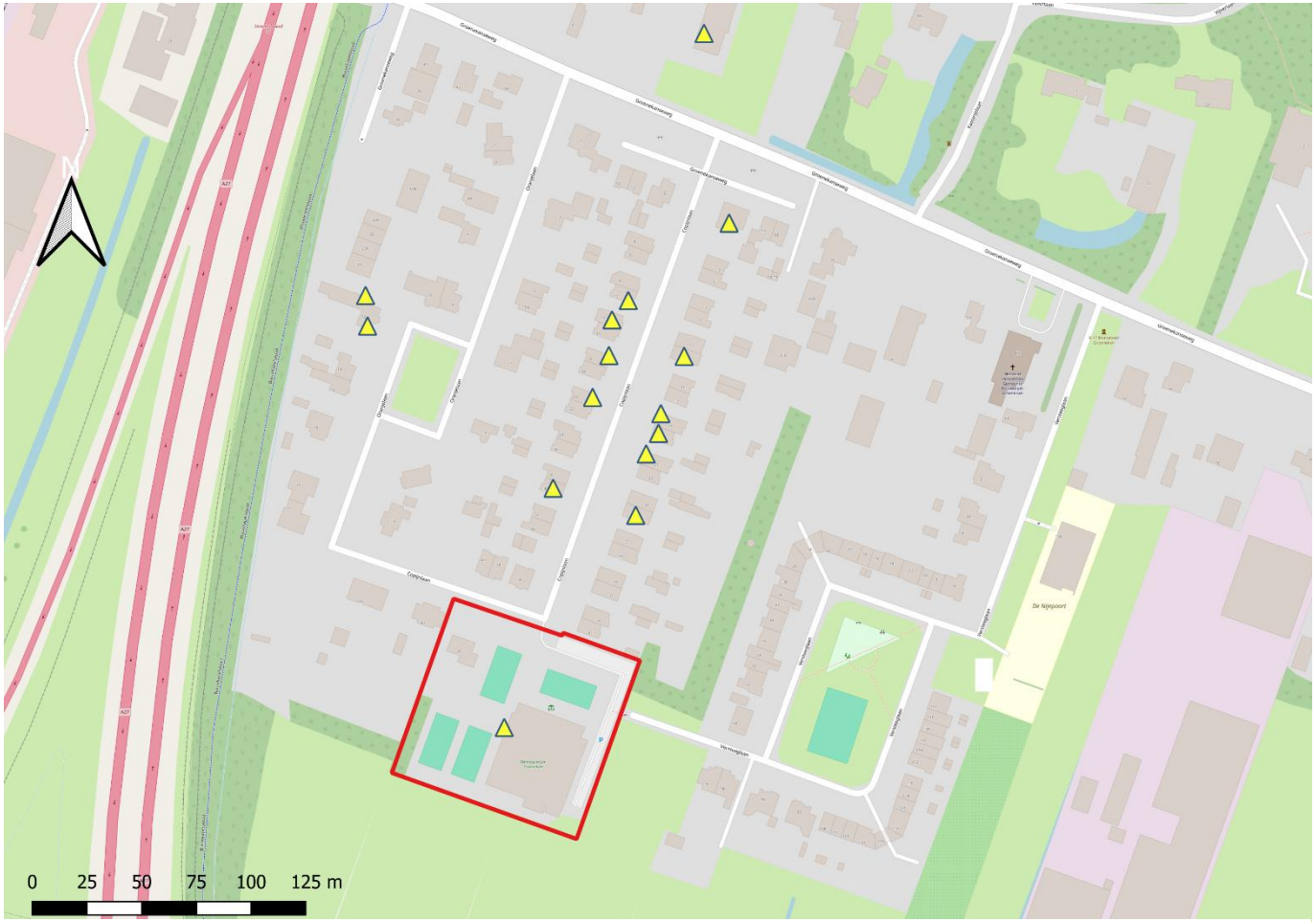
Tijdens het veldbezoek op zowel 2 april is er een huismus waargenomen binnen de bebouwing van de tennisclub. Het betrof een mannetje die met nestmateriaal die door een gat in de gevelbetimmering vloog. Tevens is deze huismus baltsend waargenomen. Hierdoor kan er met zekerheid worden gezegd dat er hier een nestplaats aanwezig is (figuur 12).

4.1.2 Leefgebied

In het groen binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen huismussen waargenomen..

4.1.3 Omgevingscheck

De huismus is een soort die zowel voorkomt in de stadcentra als op het platteland, maar een voorkeur heeft voor bebouwde gebieden. Hierbij heeft huismus als vaste rust- en verblijfplaats en nestlocatie een voorkeur voor woningen die openingen hebben die toegang verlenen tot geschikte nestlocatie tussen het dak en het dakbeschot met tevens voldoende groen in de omgeving van de woningen. Direct aangrenzend zijn meer woningen beschikbaar waar huismussen onder kunnen nestelen doordat de meeste panden in de omgeving een pannendak hebben. Zo zijn er bij verschillende woningen aan de Copijnlaan en Oranjelaan een nestlocaties van huismus waargenomen (figuur 12). Hieruit kan worden opgemaakt dat er een populatie van huismussen aanwezig is in de directe omgeving.

Figuur 12: Locatie huismussen binnen en rondom het plangebied

4.2 Gierzwaluwen

4.2.1 Nestlocaties

Tijdens alle veldbezoeken is een groepje van hoogvliegende gierzwaluwen waargenomen boven het plangebied. Het betrof een groepje ongeveer 15 individuen. Ze vlogen hoog boven het plangebied, in de richting van de kern van Bilthoven en Utrecht. Er kwamen geen gierzwaluwen naar beneden in de buurt van het plangebied. Er zijn geen nestplaatsen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Er kan om die reden redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen vaste rust- en verblijfplaatsen voor gierzwaluwen aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.2.2 Omgevingscheck

Direct aangrenzend aan het plangebied zijn meer woningen beschikbaar waar gierzwaluwen kunnen nestelen doordat de meeste panden in de omgeving een pannendak hebben.

4.3 Vleermuizen

4.3.1 Verblijfplaatsen

Zowel in het voorjaar als in het najaar zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen binnen het plangebied. Er is geen binding met de gebouwen binnen het plangebied waargenomen.

Bij de eerste avond in het najaar zijn kort sociale roepjes gehoord binnen het plangebied. Gezien deze roepjes niet met regelmatige vluchten werden waargenomen betreft het geen baltsterritorium. Ook is er geen zwermgedrag waargenomen en is er geen binding met de bebouwing vastgesteld.

4.3.2 Foeragerende vleermuizen

Tijdens vrijwel ieder veldbezoek zijn enkele (1-2) foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom het groen in de tuinen rondom het plangebied waargenomen. Later in de avond trokken deze weg en vloog er slechts incidenteel een individu over. Daarnaast zijn er enkele hoog overvliegende rosse vleermuizen waargenomen. Gezien de vleermuizen hier niet de hele avond aanwezig waren en regelmatig een kwartier of langer verdwenen kan de aanwezigheid van essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis redelijkerwijs worden uitgesloten. Daarnaast is er in de directe omgeving genoeg groen aanwezig dat kan dienen als foerageermogelijkheid. De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot een afname in essentieel foerageergebied.

4.3.3 Vliegroutes

Tijdens de veldbezoeken zijn in de directe omgeving geen eenduidig vliegpatronen aangetroffen welke door meerdere individuen werd gevolgd.

4.4 Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter

Er zijn tijdens de onderzoeksinspanning van 2 juni t/m 5 augustus geen waarnemingen gedaan van de kleine marterachtigen, boommarter en/of steenmarter op zowel de struikrover als de wildcamera.

4.5 Eekhoorn

Er zijn tijdens de onderzoeksinspanning van 2 juni t/m 5 augustus geen waarnemingen gedaan van de eekhoorn op zowel de struikrover als de wildcamera.

4.6 Konijn en haas

Tijdens de veldbezoeken van 13 juni en 3 juli zijn er geen waarnemingen gedaan van de konijn en haas binnen het plangebied. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn er geen waarnemingen gedaan van deze soorten.

4.7 Overige soorten

Op de camera's zijn voornamelijk waarnemingen van katten gedaan. Ook is er een waarneming van de das gedaan op de struikrover op 21 juni 00.23 (figuur 13). Dit betreft de struikrover in het zuidoosten van het plangebied.

In de betreffende bebouwing en opgaand groen binnen het plangebied kunnen daarnaast vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Figuur 12: Snuffelende das bij struikrover op 21 juni 00.23 in het zuidoosten van het plangebied

5 Effectenbeoordeling en toetsing

5.1 Huismussen

Binnen het plangebied is er een nestlocatie van huismus waargenomen. Bij de werkzaamheden gaat deze nestlocatie en leefgebied van de huismus verloren. Het verwijderen van de verblijfplaatsen is conform artikel 11.37 lid 1 onder b een vergunningsplichtige activiteit. Voor het verwijderen van de huidige nestplaatsen en leefgebied moet een vergunning worden verkregen.

In de woningen buiten het plangebied zijn tevens broedende huismussen waargenomen. Met de voorgenomen werkzaamheden zal er geen negatief effect plaatsvinden, gezien er geen verstoring te verwachten is.

5.2 Gierzwaluwen

De bevonden resultaten wijzen niet op een mogelijke aanwezigheid van nestlocaties van gierzwaluwen binnen het plangebied. De aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van gierzwaluwen is redelijkerwijs uitgesloten.

5.3 Vleermuizen

Binnen en in de omgeving van het plangebied zijn geen rust- en verblijfplaatsen van een vleermuissoort waargenomen. Er gaan bij werkzaamheden geen rust- en verblijfplaatsen, essentieel leefgebied of vliegroutes verloren. Vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteiten met betrekking tot een vleermuissoort zijn uitgesloten.

5.4 Kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter

De bevonden resultaten wijzen niet op een mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van de bunzing, hermelijn, wezel, boommarter en steenmarter binnen het plangebied. Ook zijn er geen sporen, zoals pootafdrukken, uitwerpselen of prooiresten gevonden. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen en leefgebied van deze soorten is redelijkerwijs uitgesloten.

5.5 Eekhoorn

Er zijn geen eekhoorns binnen het plangebied waargenomen. Vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteiten met betrekking tot de eekhoorn is uitgesloten.

5.6 Konijn en haas

Tijdens het onderzoek zijn er geen waarnemingen van de konijn en haas gedaan zowel binnen als buiten het plangebied. De geplande werkzaamheden zullen geen direct negatief effect op de staat van instandhouding plaatsvinden.

5.7 Overige soorten

Tijdens het onderzoek naar marterachtigen is éénmalig een waarneming gedaan van de das. Er is verder geen waarneming van de das gedaan binnen het plangebied, noch zijn er sporen gevonden waaruit blijkt dat het plangebied in gebruik is door de das. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor deze soort. De direct aangrenzende zuidelijke omgeving bestaat uit een uitgestrekt grasveld dat wél geschikt is als foerageergebied voor de das. Op basis hiervan kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de das in de directe omgeving aanwezig is en zuidelijk van het plangebied foerageert, maar het plangebied zelf niet benut en sporadisch bezoekt. Volgens de NDFF zijn er bij de bosranden ten noordoosten van plangebied veel waarnemingen bekend van de das. Hoogstwaarschijnlijk zijn binnen deze gebieden burchten van de das aanwezig.

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

6 Conclusie

Er gaat een nest en leefgebied van de huismus verloren met de met de voorgenomen werkzaamheden, waardoor ze vergunningsplichtig zijn. Hiervoor dient een flora- en faunavergunning aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag, in dit geval de Provincie Utrecht.

Verder zijn er binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nestlocaties van gierzwaluw, rust- en verblijfplaatsen en/ of leefgebied van een vleermuissoort, kleine marterachtigen, boommarter, steenmarter, eekhoorn, konijn en haas waargenomen. Een vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteit met betrekking tot deze soorten is uitgesloten. Er hoeft geen vergunning te worden verkregen, noch zijn er enige vervolgstappen noodzakelijk met betrekking tot deze soort(groep)en.

Wel dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- De kap van het opgaand groen dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half augustus;
- Met betrekking tot de zorgplicht dienen eventueel aangetroffen dieren tijdens de werkzaamheden de kans te krijgen om het plangebied zelfstandig te verlaten. Bij soorten als egel en gewone pad kunnen de dieren met beleid verplaatst worden naar een veilige plek buiten het plangebied.

Tabel 5: Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Aantal	Overtreding	Maatregelen
Huismus	Ja	1	Ja	De werkzaamheden vallen onder een vergunningsplichtige activiteit conform artikel 11.37, lid 1, onder b. Hiervoor dient een vergunning te worden aangevraagd.
Gierzwaluw	Nee	-	Nee	-
Vleermuizen	Nee	-	Nee	-
Kleine marterachtigen, boom- en steenmarter	Nee	-	Nee	-
Eekhoorn	Nee	-	Nee	-
Konijn en haas	Nee	-	Nee	-
Overige soorten[2]	Mogelijk	-	Te voorkomen	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

[2] Dit betreft soorten die niet honkvast zijn en/of waarvan de nest/verblijfplaats niet jaarrond is beschermd. Echter mogen de nesten/verblijfplaatsen met eieren of jongen niet worden verstoord/verwijderd. Hieromtrent dient per complex de situatie qua planning en werkzaamheden te worden afgestemd met de begeleidend ecoloog.

7 Bronnen

- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Kennisdocument Huismus, versie 2.1 BIJ12 februari 2023
- Kennisdocument Gierzwaluw, versie 2.0 BIJ12 juli 2023
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0 BIJ12 april 2024
- Kennisdocument Laatvlieger, versie 11 augustus 2025
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 juli 2024
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2025) Vleermuisprotocol 2021 (geactualiseerd voor meervleermuis), maart 2025.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

movares

smart
urban
engineering